

nje zadeve razpravo o njegovi politiki v preteklem času. Vse, kar govori zanj, je dobro podčrtal, svoje napeke in neuspehe je pa previdno zamolčal. Zakaj se je toliko hujškalo s Prohasko in Paličevu neresnično zadevo na vojsko proti Srbom, o tem nismo izvedeli niti trohice. Tudi Berhtold je povzdigoval zvezo z Nemčijo in Italijo, se pobahal z dobrimi razmerami nasproti Angliji, pokaral hudobno pisavo francoskega časopisja, povedal par lepih besed o Rusiji, visoko hvalil Rumunijo, sočutno govoril o Bolgariji, precej ošabno o Srbiji in Črni gori, popolnoma zamolčal Grčijo ter naznanil kot minister katoliške Avstrije čudno vest, da se je posrečilo dobiti za Albanijo protestantskega nemškega princa Vida. V Albaniji ni enega protestanta, ampak katoličani, pravoslavni in mohamedani, vsem tem bo novi vladar po veri tujec. Naš grof Berhtold je pač moder mož, zato nas je tudi vojska na Balkanu več stala kakor one države, ki so se vojskovala.

— **Visoki obiski.** Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je, kakor smo zadnjič poročali, mudil minuli teden na obisku pri angleškem kralju na gradu Windsor na Angleškem, se je dne 22. vrnil. Občevanje med prestolonaslednikom in angleško kraljevo rodbino je bilo zelo pristrano. Splošno mnenje je, da bo po tem obisku postalo razmerje med Avstrijo in Anglijo še bolj prijateljsko. — Dne 22. novembra se je pripeljal na Dunaj na obisk k našemu cesarju španski kralj Alfonz. Listi pišejo, da hoče Alfonz s tem obiskom doseči, da se prijateljsko razmerje med Španijo in Avstrijo izboljša. Dosedaj je hodil kralj Alfonz čudno pot. Nastopal je proti katoliški stranki ter podpiral liberalce in celo republikance. Njegova žena je namreč v srečo še vedno protestantska ter nenaklonjena katoličanom. Čudno je, da je sedaj naenkrat zbolela na katarju ter se tako ognila, da ji ni treba priti na dvor katoliških Habsburžanov.

— **Hrvaško.** Letos z novim letom poteče finančna (davčna) nagodba med Hrvaško in Ogrsko. Le na podlagi te nagodbe je dovoljeno dvigati davke na Hrvaškem. Ker pa more skleniti, oziroma podaljšati nagodbo samo hrvaški sabor, zato bo morala ogrska vlada hočeš nočeš odpraviti komisarijat. Dosedanji kraljevi komisar Škrlec bo baje te dni imenovan za hrvaškega bana. Vest, da se na Hrvaškem zopet uvede ustava, se je sprejela v celi deželi z velikim zadovoljstvom. Pričakuje pa se, da bo Škrlec s pomočjo madžaronov skušal volitive tako izvršiti, da dobijo večino madžaroni in člani „koalicije“, kateri bi za razne masne službe in druge „dobrote“ prodali prostost hrvaške domovine — Madžarom. Škrlec se je že pogajal z voditelji „koalicije“ ter skoro gotovo sklenil z njimi kravjo kupčijo za volitive.

— **Bolgarija.** Vsak dan prinašajo časniki vesti, da se vzdiguje v Bolgariji punt proti sedanjemu kralju Ferdinandu. Pravijo, da se vsa nevolja ljudstva zaradi nesrečne vojske sedaj obrača proti njemu. — Ljudje kakor Danev si zopet upajo na svetlo in pripovedujejo ljudstvu, da je zakrivil Ferdinand vso nesrečo. Govori se tudi, da bo kralj Ferdinand prosto voljno odstopil na korist svojemu sinu princu Borisu. Toda ne verjamem, da bi bile razmere res tako daleč na Bolgarskem. Ne smemo pozabiti, da so sedaj volitive in da si ob času teh očitajo stranke vse mogoče in nemogoče grehe kakor pri nas ob času volitev! Kralj Ferdinand sedaj niti ni v Bolgariji, ampak na svojem posestvu blizu Dunaja. Tudi princ Boris je odpotoval iz dežele.

— **Med Rusijo in Kitajsko** se je glede pokrajine Mongolije, ki leži ob ruski meji in si jo Rusi zelo žele podjarmiti, dosegel sporazum. Kitajsko pripozna Mongoliji lastno upravo, a si pridržuje nadoblast nad deželno. Kitajsko ne sme pošiljati v Mongolijo svojega vojaštva. Vse to pomeni, da je Mongolija za Kitajsko izgubljena in da bo prekoslej prišla v rusko last.

— **Spor med Mehiko in Združenimi državami** se še ni polegel. Združene države podpirajo vstaško armado, ki se bori proti predsedniku Huerti. Mehikanska prekucija ima svoje politično ozadje. Združene države bi rade dobile nadoblast nad Mehiko, radi tega z denarjem in orožjem podpirajo Huertove protivnike — ustaše. Zadnji teden so imeli ustaši prekučni srečo. Na mnogih krajih so ustaške čete porazile vladno armado. Huerta podpirajo Japonci, ker se bojijo, da bi Združene države postale premočne. Skoro gotovo se bo razvila radi Mehike še krvava vojska. — Dne 22. novembra so položili ustaši na železniško progo južno od mesta Juarez dinamične patrone. Dva vlaka, ki sta vozila 1500 vojakov, sta zletela v zrak. Vojaki, ki so večinoma usmrčeni, so pripadali vladnim četam.

Okrajni zastopi na Spod. Štajerskem, pozor!

Do 1. januarja se bodo izplačevale subvencije (podpore) za oskrbovanje okrajnih cest. Po izkazu deželnega odbora imajo dobiti spodnještajerski okraj te-le prispevke za 1. 1910, 1911, 1912:

Celje 36.651 K 61 vin., Kozje 6.075 K 76 vin., Vrnsko 11.710 K 41 vin., Ormož 9814 K 47 vin., Konjice 12.855 K 92 vin., St. Lenart 6.998 K 84 vin., Sevnica 9.013 K 52 vin., Ljutomer 7.088 K 99 vin., Marenberg 7287 K 67 vin., Maribor 12.851 K 70 vin., Smarje 15.381 K 46 vin., Gornji Grad 25.710 K 60 vin., Gornja Radgona 3.370 K 09 vin., Ptuj 29.942 K 28 vin., Brežice 21.976 K 83 vin., Rogatec 10.640 K 34 vin.,

Šoštanj 12.621 K 86 vin., Laško 16.481 K 59 vin., Sl. Bistrica 4.327 K 88 vin., Slov. Gradec 4854 K 16 vin. Za 1. 1913 se bodo tudi izplačali prispevki, ki pa še dosedaj niso preračunjeni. Vsega skupaj se izplača za spodnještajerske okraje 265.655 K 98 vin. Za vse okraje v deželi se bo izdalo za 3 leta 1.220.524 K 55 vin. V Spodnji Štajer pride torej le nekaj nad eno petino prispevkov namesto ene tretjine. Če pomislimo, da na Gornjem Štajerskem nekaj okrajev sploh ne dobi tega denarja, ker imajo le državne ceste, nadalje, če preudrimo, da imajo povsod več železnice kot mi na Spodnjem Štajerskem, lahko preračunimo, kako nemilostno se tudi tukaj ravna s slovenskim delom dežele. Če ima kateri okraj več tirtaji in ima v svojih računih večje zahteve na deželni odbor, naj to pojasni deželnemu odborniku dr. Verstovšku, da zahteva pravilno odmerjenje prispevkov.

Ustreljena.

Iz Gorice se dne 22. t. m. poroča o sledeči nesreči: Včeraj, v petek popoldne je prišla Antonija Humar, blagajničarka v Saunigovi trgovini, kakor po navadi, točno v prodajalno, gotovo ne slutete, da se zvečer ne vrne več na svoj dom. Sedela je pri pisalni mizi v bližini blagajne in se pogovarjala z dvema gospodičnima. Vstopi nek gospod in prosi v laškem jeziku, naj mu pokažejo revolverje, da želi enega kupiti. Gospodarja tisti trenotek ni bilo doma. Delavec Hilarij Frančeskin je postregel stranko. Oni gospod je gledal revolverje in vprašal, kakšne patrone imajo. Pokazal mu jih je. Bili so patroni majhne vrste. Gospod je vložil patrono v revolver, potem pa je rekel, da ne more kupiti, ker se mu zdi revolver prevelik in je odšel. Delavec Frančeskin, ki ni bil ves čas pri stranki, ni opazil, da bi bil oni gospod kaj pustil v revolverju. Stranka je pustila revolver na pisalni mizi gospodične, ki je hitro opozorila delavca, naj spravi revolver na svoje mesto, da ne bo gospodar, ki gleda strogo na red, hud, kadar se vrne. Delavec je vzel revolver in ga kakor navadno, poskušal, gredeč od pisalne mize proti oknu, nato pa se je obrnil in v tem trenotku se je sprožilo. V 8strelnem revolverju je bila 1 patrona. Strel je zadel gđe. Humarjevo v zgornje prsi, v srčno žilo. Za glavo se je prišla, vstala je, šla par korakov naprej, vzdihnila „Moji Bog“, je pljunila kri, nato pa se jej je vtila kri skozi nos, padla je in izdihnila. Delavec Frančeskin ves iz sebe teče po gospodarja, naj gre hitro domov, da je gospodična obstreljena, da je treba zdravnik, ker se je zgodila nesreča. Gospodar je naravnost tekel domov in tam videl, kaj se je zgodilo. Nesrečno dekle je bilo mrtvo; položili so jo v stran in počakali komisijo. Došli zdravnik dr. Brecej je konstatiral smrt. Komisija je opravila svoje delo in Frančeskinu so aretirali. Frančeskin Hilarij je star okoli 18 let, priden delavec. — Frančeskin je danes že izpuščen na svobodo.

Strela ubila moža in vola.

Na Cesti pri Sv. Križu na Goriškem je trosila prejšnji teden neka družina prah po travnikih. Pripeljali so ga z volom. Kar nastane nevihta z gromom in bliskom. Vsi so se zatekli pod lopo, kjer je bil privezan vol. Pridružila sta se jim še 2 popotnika. Zagrmili, zabliska se in strela udari. Vol in en popotnik sta bila takoj mrtva. Drugi so bili sicer omlajeni, a so ostali nepoškodovani. — O tej nesreči se še poroča: V soboto, dne 15. t. m., je udarila strela pod lopo Pečenkovo na Cesti in ubila enega potnika iz Štajerskega in enega vola. Bila sta kot mrtva. Taki slučajni so jako pretresljivi, posebno za zraven stoječe! Kolikokrat se kliče strefo, privošči in roti: naj me zadene, naj te ubije itd. In že pri otrocih se je to preklinjanje tako ukoreninilo, da človek res z žalostjo gleda na bodočnost, kaj bo s takimi otroci! Starši, premalo vam je mar vzgoja lastnih otrok! Dajte jim lepši vzgled! To bo njim in vam koristilo! Ne kličite vedno strele nad se, saj vidite, da slabo še tako rado pride. Nesrečni popotnik je bil star 32 let. Po poklicu ključavničar, je šel v Tržič iskat dela, a na poti ga je doletela tako žalostna smrt.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

30. novembra: 1. adventna nedelja; Andrej, apostol; Justina.
1. decembra: ponedeljek; Eligij, škof; Natalija, devica in muč.
2. torek: Bibijana, muč.; Pavlina, Kromacij, škof.
3. sredo: Francišek Ks., spozn.; Lucij, škof.
4. četrtek: Barbara, devica in mučenica; Peter Zlatoust, spozn.
5. petek: Saba, opat; Krišpin, mučenec.
6. sobota: Miklavž (Nikolaj), škof; Apolinar.

* **Iz učiteljske službe.** V stalni pokoj so stopili: časno upokojena stalna učiteljica pri Sv. Vidu pri Planini, Josipina Bezjak, časno upokojena stalna učiteljica na Laškem, Albina Cuntari, nadučitelj pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah, Franc Pečar, in pa stalna učiteljica v Šmarju pri Jelšah, Leopoldina Hočevar-Jutraš. — Na 3razrednici pri Sv. Roku ob Šotli (II. plačilni razred) je izpraznjeno mesto nadučitelja; prošnje do 5. decembra. Na 3razrednici na Teznu pri Mariboru (II. plačilni razred) je oddati službo učiteljice; prošnje do 15. decembra. Na 2razredni ljudski šoli (I. plačilni razred) v Soboti pri Muti je oddati službo učitelja. Prošnje do 16. decembra na krajni šolski svet. Slovenski učitelji, pozor!

* **Iz pošte.** Prestavljena je poštarica Roza Šuen od Sv. Vida pri Ptuj na poštenu uradu v Loče.

Umrl je na Dunaju dne 18. t. m. pri usmiljenih bratih gospod Blaž Kukovič, vpokojeni župnik, duhovnik lavantinske škofije, rojen v St. Juriju ob juž. žel. R. I. P.

* **Pravila za dopisnike.** 1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu zastari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno novico. 2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavecem in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje in kako. 3. Piši razločno, posebno imena in številke. 4. Ne piši: To se je pripetilo „včeraj“ ali „danes“, ampak katerega dne in meseca. 5. Delaj kratke stavke. 6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi. 7. Ne popravi nikdar kakšnega imena ali številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu. 8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovi strani! Če je poročilo pisano le na eni strani lista, potem si stavec spis lahko razdele med seboj; če pa sta popisani obe strani, more ob istem času staviti spis le 1 stavec. 9. Kar si spisal, preberi še enkrat, preden odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti. 10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali zname-nje. Bodi pri tem brez skrbi, ker uredništvo imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem. 11. Če sam hočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kar si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam s kako besedo ali opombo. 12. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil. Ako kako stvar zavrže, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje!

* **Govori resnico!** Prileten duhovnik kaznilnice v Z. pripoveduje to-le: Nekega dne se mi poklonil mlad trgovec, hotel se posloviti, ko je presedel 3letno ječo. Bil je iz Berolina, kjer je imel ženo in 1 otročiča. „Kaj mi je zdaj početi?“ pravi. Jaz mu svetujem, naj bo vsikdar odkritosrčen in naj izpolnjuje božje zapovedi. Pa mi odgovori: „Kako bom pa dobil kje kako službo, če po pravici povem, da sem bil zaradi goljufije 3 leta zaprt.“ Kljub temu je obljubil, da bo povsod govoril resnico. — Po daljšem času me obišče elegantno (imenitno) oblečen gospod; komaj sem ga spoznal kot nekdanjega kazenskega gojenca. Pripoveduje mi med drugim tudi sledeče: Takoj, ko sem došel v Berlin, povprašam pri neki odlični tvrdki, če bi dobil službo. Predstavim se ravnatelju in predložim svoja nekdanja spričevala, ki niso bila slaba. Skrbno jih prebrira. Zda se prične vprašanje, ki sem se s strahom pričakoval: „Kje pa ste bili zadnja 3 leta?“ Srce mi bije močneje, jaz pa mirno in preprosto odgovorim: „V kaznilnici v Z.“ — „Zakaj pa ste bili kaznovani?“ — „Radi goljufije.“ — „Kako pa to, da si upate tako odkrito priznati to nesrečo, ko vendar veste, da Vas ob teh razmerah ne morem sprejeti v službo?“ — „Moj ondotni dušni voditelj mi je svetoval, naj povsod odkrito govorim, pa sem mu obljubil.“ — „No, dragi moj, če je pa tako, ste svojemu duhovniku gotovo tudi obljubili, da boste odslej zvesti in zanesljivi v službi.“ — Ko sem to priznal, mi poda stari gospod roko in pravi: „Ker ste eno obljubo, ki je za Vas težka, izpolnili, boste brez dvoma, to Vam verjamem, tudi drugo. Upam, da mi boste zvesto služili. Sprejem Vas v službo.“ — „Kar se mnogim po dolgem iskanju ne posreči, sem jaz dosegel po prvem pokušaju, ker sem govoril resnico.“ Tako je končal bivši kaznjenec, ki živi sedaj v prav dobrih razmerah.

* **Dr. Kukovec rešuje posojilnice.** Požrtvovalnemu reševalcu slovenskih posojilnic, dr. Kukovcu, postaja vroče, zato se hoče ohladiti s popravki. Z ozirom na notico pod zgornjim naslovom v št. 46. pa je poslal ta-le popravek, katerega pa mu tudi mi zamoremo pošteno popraviti: „Ni res, da je dr. Kukovec računil šoštanjski posojilnici za 1 telefonični pogovor 50 K in za 2kratno prenočišče in večerjo 250 K. Res je nasprotno, da dr. Kukovec šoštanjski posojilnici ni računil za kak telefonični pogovor niti vinarja, ampak je poravnala posojilnica v Šoštanju dr. Kukovcu le gotove izdatke za mnogoštevilne telefonične pogovore in je torej posojilnica v Šoštanju tozadevno povrnila le to, kar je isti za posojilnico v Šoštanju pri e. kr. poštenu uradu v Celju v gotovini izdal. Z zneskom 250 K je pa poravnala posojilnica v Šoštanju dr. Kukovcu voznino za več voženj, katere je ta plačal južni železnici, in gotove izdatke, katere je bila dolžna posojilnica v Šoštanju na podlagi zakona o odvetniških potovalnih pristojbinah in na podlagi redno podpisane zastopniškega pooblastila in danega naročila povrniti. Z velespoštovanjem udani dr. Kukovec. — Ta dr. Kukovec popravek je potreben temeljite popravil, da pride vsa resnica na dan. Iz Šoštanja smo dobili pojasnilo, ki je naravnost uničujoče za podpredsednika Združene Zveze v Celju in vodjo stranke, dr. Kukovca. V računih za leto 1910-11 je izkazano, da je kasiral dr. Kukovec za posojilnico 30.060 K 40 vit. in da je ravno toliko denarja, torej 30.060 K 40 vin., izdal za posojilnico. Med temi izdatki so navedeni dr. Kukovečevi ekspanzarji tako-le: Za 5kratno vožnjo na Dunaj 400 K; za 2 k r a t n o (tako je v računu, in ne za večkratno!) prenočišče in večerjo na Dunaju 250 K; za telefonični pogovor (v računu samo eden, ne več!) 50 K, za stroške posredovanja 200 K; za voznino na Dunaj in Ogrsko 100 K; za vožnjo v Šoštanj 25 K; za študiranje spisov v zadevi